

פיזיקה למתמטיקאים

תרגיל 2: תנע קווי

1. חלקיק בעל מסה m_1 מתנש אלסטית בחלקיק בעל מסה m_2 . החלקיק m_2 נמצא תחילה במצב מנוחה במערכת היחסות של המעבדה. לאחר ההתנגשות מוסט המסלול של m_1 בזווית θ_1 מן הכוון ההתחלתי שלו.

(א) הראו כי $\tan \theta_1 = \frac{\sin \theta}{\cos \theta + m_1/m_2}$ כאשר θ זוית ההסתה במערכת מרכז המסה.

(ב) הראו כי הערך המקסימלי של זוית הפיזור θ במערכת המעבדה נתון ע"י $\tan \theta_1 = A/\sqrt{1 - A^2}$ כאשר $A = m_2/m_1$.

(ג) בנסוי נמצא, שהחקיקי α (אטומי הליטום ללאALKטרונים) העובר-ים דרך גז של אטומי מימן יש סטייה מקסימלית של 15° (במערכת המעבדה). הערכו את המסה של חלקיק α יחסית לאטום המימן

2. חללית עם דלק. בבעיה שפתרנו בכיתה הזנחנו את השינוי בתנועה של החללית כتوزאה מחיכוך. הניחו בעת כי קיים חיכון פרופורציונלי למהירות v – אשר γ קבוע חיובי.

(א) רשמו משווה עבור השינוי בתנועה של החללית ופתרו אותה עם תנאי ההתחלה $v(0) = 0$.

(רמז: [השלמות/תרגיל 1 ב math wiki](#))

(ב) מצאו תנאי על α כך שהחללית תנוע בכיוון החיובי (מעלה)

3. הראו כי מרכז המסה של דיסקה אחדה עם רדיוס R נמצא בראשית

(א) בקואורדינטות פולריות.

(ב) בקואורדינטות קרטזיות.